

נאום שלום איש בפארים על מסעו בא"י

ב־14 ליולי נשא שלום איש בלאנ־קרי־יאטר אשר בפארים הרצאה על־רשמו מסעותיו בארץ ישראל. להוצאה זו שנמתה עיי התי מ, ירב־לום—כשם פועיצ (המאחדים עם צ. מ.) — נתכנס ק־ל רב, המשוור ו. שניאור ברך בקצ־רה את המרצה, שנתקבל במחיאות כפים סוערות.

שלום איש אמר בין השאר: רבים טונים כי אי מספנות, הללו—אין דבר אמת בפיחם, כי אכן איש מסלגה־אנוכי, מדי אראה מעשה נאה בשורות, הבונדי מ־ד הנני מצטרף אליו, אם תישר בעיני ההתישבות היהודית נמסיר־הנני נוהן את ידי למפעל, אם אמצא את הטוב במעשי־הציונים מיר אסתפח למחנותם, ויש שהנני נכנס אצל היהודים היראים והשלמים להיות כאחד מהם! עתה שבתי מארץ ישראל, לא התלהכות מדברת מתוך גרוני, כי אם לבני החם אשר נתרגש דוקא למראה הימשוב, הרבה אנתוח עולות עתה מן הארץ הזאת, אנתוח־ישראל—אולם שם הולכה ונעשית עבודת־קודש! לאחר מסעותי אלה לא נעשיתי ציוני יותר טוב ואף לא הפכתי להיות יהודי יותר טוב — כי אם הייתי לאדם יותר טוב, רבות למדתי בארץ הזאת וקנאתי ביושביה, קנאתי בכל הנעלה והמרומם אשר לאנשים האלה ומהעצילות הנדולה הזו, אשר בה יתמכרו לעבירהם הקשה, שם הילכת, ומתקמקמת נפש יהודית חדשה, נוצר הרעיון המס־כתי בישראל, עמי־ישראל היה גם עד עתה מעורה בחוף איריאה של חיי־ערה, אולם היה זה קוליקטיביום של־לי, ורק עתה הניעה השעה להולדת הקוליקטיביום העברי בתכלית החיוב, כל השכבות בא"י, האוער ובעלי־הכיס, כולם כפותים להרגשה, כי ידם עושה בבנין־העם ומחוך הרגשה מעורה זו בא כחיסגלם ודתמרתם.

מה כיום מני הארץ לאסתחם? המחישנים הותיקים — שנתבססו הודות לעזרהו של הנדיב הדוע—נתעשרו עתה והפכו להיות ורסי־ביונים המעוררים בחילה, כל מעיניהם נחונים בעסקי־מס־רות זרוחים ואינם נו־נים הכנה לגני הפועל העברי, יש באמת להקשות: למה אין המתישבים העשירים הללו רואים לעצמם לסלק את הובותיהם, משמע את אשר נתנה להם קופתו של דומשילר או קופת־הצנור? רבים אומרים, כי היהודים מקפחים את זכויותיהם של הערבים—ושקר בפיחם, ראיתי את ערביי־א"י לפני עשרים שנה ושכתי לראותם לפני 14 שנה ועתה ראיתם סחדשי והעליתי אגב הסחכלות, כי ההתישבות

היהודית פעלה עליהם לטובה ורוממה אותם בהרבה מבחינה כלכלית ותרבותית, אל תחוסו להם ואל הנדו להם — כי הפיקו תועלת מעליהם של היהודים, פרקים ורהרתי: מה בסופו של הכסף הרב שהי ציונים מאספים זה ימים ושנים? ברם ישראלית את המפעלים השניאים, את רחבי־השרות המשחבלים—עמדה לנוכה עיני נדולת־המפעל וידעתי, כי בזה נחף הדן והשבון הכספי הברור, ממונם של ישראל לא ירד למציון, הוא נודע בקרקע ונשא פרי־הלולים.

מה מני החיים במשקי־הפועלים? החיים האלה הם שלשלת איוכה, שכל חוליותיה אומרות התמכרות לאיריאל נעלה, העבודה ספרכת אם עובדיה, כי לא על נקלה נעשית שמפת־מרכר לשדה הנוכה, וכל צמח ונמע רך נקנה בזעת אפים, וכל העוכרים האלה—לא לנמשש עשו את החיל הרב הזה, שהרי אפילו הכהונת שעל בשרם אינה משלהם וכל קטלם הוא רכוש הכלל — הקבוץ, ומי אדם אשר לא ירכין את ראשו במני אנשים כמו אלה?

מתנה אחת לאנשים האלה—האהבה לילדים, חבה זו שהם מתכבים את תינוך קוחיהם—אפשר שיש בה משום הפלגה, אנו וילדינו לא זכינו להחנך בדאנה ונקיון כזה.

אדמת־מרשים היא הארמה ויבולה אינו נקנה אלא ביסורין, הרגשת־ההודה לפראה השמחים רחבי הידים, שהצמיח חתם היר העגריה, הרגשה זו הכרתית וטבעית היא לנו וגם הטוב שבקיסמו־פוליטיים לא יוכל לה.

אני מבקש את קידוש השם בישי־ראל לכל נפיו והנה מצאתיה בארץ ישראל, דארץ חובעת קרבנות רבים, והיהודים רולכים אליה ומקריבים את עצמם לקידוש השם, עתה הניעה הארץ עד ששבר בגלל העליה הכלתי־מת־איסה והמששלה האנליות, הנומכת לעצ־מה את הומש־החבואות של היהודים, המרבה בנכות מסים, ודיקא בשעה שממשלה אחרת סיטיבה עם ההתישבות היהודית, ניתנה האמת להאמר: על גוה־הירדן משתרעים, מרהבי שדות, שהממשלה מסרתם לירי הערבים, שאינם פעכדים אוחם, אולם גם אני, עמי־ישראל, נשא את עונו, כאשר לא נענינו אלא במדה קפועה ולא צרמנו את עצמנו למצות הבנין, שם בונים ומתענים ואנו מצויים להטות שכמוי

— הקומוניסטים שנוכחי באספה זו הפריעו לאש בקריאות נסית, הוא השיב לכמה משאלותיהם והקיל קנל את תשובתיו בתרועה רבה.